

GOSPODARSKA MOČ SLOVENSKE PAPIRNE INDUSTRIJE

The economic power of Slovenian paper industry

Izvleček: Gospodarska moč podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, je v primerjavi s celotnim gospodarstvom majhna. Struktura podjetij je premaknjena izrazito v smeri mikro gospodarskih družb. Njihovi prihodki predstavljajo relativno majhen del v primerjavi s celotnim slovenskim gospodarstvom. Poslovni odhodki predstavljajo, podobno kot v celotnem gospodarstvu, 98 % vseh odhodkov. V letu 2009 se je zelo povečal čisti dobiček in sicer za 152,13 % in znaša 22,5 milijonov evrov. Na dober poslovni izid pa je vplivalo predvsem povečanje dodane vrednosti in zmanjšanje stroškov blaga, materiala in storitev. Poslovni izid pa bi lahko bil še boljši, če se ne bi zmanjšali prihodki, povečali stroški dela ter amortizacija. Podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja imajo velik delež lastnih sredstev (kapitala), so finančno neodvisna, imajo visoko dodano vrednost ter so dobičkonosnejša od podjetij v državnem povprečju.

Ključne besede: proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja, finančni kazalniki

Abstract: The economic power of companies engaged in the production of paper and paper products is small in comparison to the national average. The structure of the companies moved markedly towards micro-enterprises. In comparison with the total national economy their revenues represent a relatively small proportion. Operating expenses represent 98 % of the total expenditure. Net profit enormously increased by 152, 13 % in the year 2009. The good operating result was influenced mainly by increase of value added and by the reduction of costs of goods, materials and services. It would be even better if they reduced revenue from sales on the domestic market and increased depreciation, labor costs and wages. Companies that are engaged in the manufacture of paper and paper products have a high proportion of their own funds (capital), financial independence, high value added and are more profitable than firms of the national average.

Keywords: Production of Paper and Paper Products, Financial Indicators

1. UVOD

V raziskavi nas je zanimalo delovanje podjetij, katerih osnovna dejavnost je proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja. V analizo gospodarske moči podjetij smo vključili njihove prihodke, odhodke, dobiček, izgubo, dodano vrednost ter tudi obveznosti do virov sredstev.

1.1. RAZISKOVALNE HIPOTEZE

V naši raziskavi smo preverili zlasti naslednjo raziskovalno hipotezo:

Gospodarska moč slovenske papirne industrije je v primerjavi s celotnim gospodarstvom majhna.

Dejstvo, ki govori v prid postavljeni raziskovalni hipotezi je, da prihodki teh podjetij predstavljajo relativno majhen del v primerjavi s celotnim gospodarstvom.

Postavljeno raziskovalno hipotezo smo dokazali s pomočjo zbranih informacij Gospodarske zbornice Slovenije.

1.2. VIRI IN METODE DELA

V nalogi smo se naslonili na sekundarne vire, ki smo jih na novo drugače interpretirali.

Vir novejših in bolj specifičnih informacij so priročniki, različne statistične baze podatkov in članki, objavljeni v strokovni literaturi.

Pri raziskavi smo uporabili naslednje metode dela:

- Za proučitev teoretičnih spoznanj in strokovne literature smo uporabili metodo analize in sinteze ter primer-

* dr., mag. oec., MBA, Inštitut za celulozo in papir, Bogišičeva ulica 8, SI-1000 Ljubljana, e-pošta: bogomil.breznik@icp-lj.si

jalne metode, s katerimi smo primerjali sorodne pojave v ostalih državah.

- Uporabili smo naslednje raziskovalne metode: opisovanje, razlaganje in v sklepnem delu metodo predvidevanja ter metodi dedukcije in indukcije.
- Za pripravo in obdelavo podatkov smo uporabili program Microsoft Excel (MS-Excel).
- Primerjava finančnih kazalnikov papirne industrije s celotnim gospodarstvom.

Gospodarsko moč slovenske papirne industrije, ki se ukvarja s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, smo ugotavljali na podlagi dejanskih vrednosti posameznih ekonomskih postavk in na podlagi primerjave z drugimi dejavnostmi. Pri tem smo kritično presojali odstopanja.

Primerjali smo nekatere finančne kazalnike slovenske papirne industrije s celotnim gospodarstvom in sicer v letih 2008 in 2009. Pri analiziranju računovodskih izkazov smo uporabili vodoravno analiz, s katero smo ugotovili vrednostne zneske in odstotke spremembe določene postavke. V tej vrsti analize so postavke v predhodnem obdobju osnova za primerjanje s postavkami zadnjega leta (Hočevar, Igličar, 1996).

2. IZSLEDKI RAZISKOVANJA

2.1. STRUKTURA PODJETIJ GLEDE NA VELIKOST GOSPODARSKE DRUŽBE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Gospodarske družbe se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (1992) delijo na mikro, majhne, srednje in velike v odvisnosti od števila zaposlenih, višine prihodkov in povprečne vrednosti aktive (Krajčič, 2001). Preglednica 1 kaže na strukturo podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja v primerjavi z nekaterimi drugimi dejavnostmi v letu 2008.

Ugotovili smo, da je struktura podjetij v odvisnosti od velikosti družbe premaknjena izrazito v smeri mikro gospodarskih

družb, kar velja tudi za ostale panoge, ki temeljijo na gozdarstvu, oziroma je njena osnovna surovina les. To na nek način otežuje poslovanje, manjše gospodarske družbe so na tržna nihanja bolj občutljive, hkrati pa jih za določen obseg del potrebujemo več, kar povečuje stroške upravljanja.

V letu 2009 je bilo v podjetjih, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, zaposlenih 4.720 ljudi. Število zaposlenih se je v letih od 1998 do leta 2009 zmanjšalo za 31 %. Ugotovili smo, da se je število podjetij, ki zajemajo papirno in papirno predelovalno industrijo, v letu 2009 zmanjšalo za 40 % (vir: Finančni kazalniki za leto 2009 in 2008, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije). Povprečna starost zaposlenih je 42,9 let (vir: Letno poročilo 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje za papirno in papirno predelovalno industrijo).

2.2. PRIMERJAVA FINANČNIH KAZALNIKOV PAPIRNE INDUSTRIJE S CELOTNIM GOSPODARSTVOM

2.2.1. Prihodki in odhodki

Prihodke opredelimo s prodajno vrednostjo prodanih količin, zajemajo pa tudi druge postavke, ki povečujejo poslovni izid (Krajčič, 2001).

Ugotovili smo, da prihodki podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, predstavljajo relativno majhen del v primerjavi s celotnim slovenskim gospodarstvom kar potrjuje postavljeno raziskovalno hipotezo. Tudi prihodki gozdarskih podjetij so v letu 2008 predstavljali relativno majhen del v primerjavi z državnim povprečjem (Breznik, 2009). Pod povprečjem so finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih deležev. Večino (pribl. 80 %) vseh prihodkov v panogi ustvarijo velika podjetja, od tega mikro podjetja ustvarijo le 5 % prihodkov panoge in so vsa papirno predelovalna (Vir: Letno poročilo 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje za papirno in papirno predelovalno industrijo). Nad povprečjem je čiš-

Preglednica 1. Velikost podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v primerjavi z nekaterimi drugimi dejavnostmi v letu 2009

Velikost družb	Gozdarska podjetja		Papirništvo		Obdelava, predelava lesa		Celotno gospodarstvo	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Velike	5	6	8	8	11	2	757	1
Srednje	4	5	8	8	10	2	790	1
Majhne	5	6	9	8	44	9	2.475	5
Mikro	63	82	81	76	446	87	49.875	93
Skupaj	77	100	106	100	511	100	53.897	100

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

Preglednica 2. Prihodki podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v primerjavi s celotnim slovenskim gospodarstvom v letu 2009

	Prihodek v letu 2009 (v EUR)	Delež v celotnem gospodarstvu v letu 2009 (v %)
Prihodki (ne vključuje sprememb vrednosti zalog)	663.960.409	0,92
Čisti prihodek iz prodaje	649.369.192	0,96
Čisti prihodek iz prodaje na domačem trgu	204.083.966	0,42
Čisti prihodek iz prodaje na tujem trgu	445.285.226	2,34
Finančni prihodki	3.474.610	0,18
Finančni prihodki iz deležev	1.207.947	0,13
Finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih deležev	2.266.663	0,23
Drugi prihodki	1.983.142	0,42

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

sti prihodek iz prodaje na tujih trgih. Prihodki od prodaje predstavljajo, podobno kot v gozdarstvu (Krajčič, 2001) in celotnem gospodarstvu, večino vseh prihodkov.

Odhodki se nanašajo na stroške proizvodnje prodanih količin, zajemajo pa tudi druge postavke, ki zmanjšujejo poslovni izid (Krajčič, 2001).

Poslovni odhodki predstavljajo, podobno kot v celotnem gospodarstvu, 98 % vseh odhodkov. Izrazito je odstopanje pri finančnih odhodkih za obresti ter tudi amortizaciji (podjetja se verjetneje odločajo za hitrejši odpis vrednosti in očitno razpolagajo z relativno novimi delovnimi sredstvi).

2.2.2. Dobiček, izguba in dodana vrednost

Pri analizi dobička je zelo pomembna členitev dobička na celotni dobiček in dobiček iz poslovanja. Dobiček (izguba)

iz poslovanja kaže uspešnost gospodarjenja podjetja iz dejavnosti, ki jo gospodarska družba opravlja v tekočem letu, medtem ko celotni dobiček upošteva tudi druge (izredne) prihodke in odhodke. Dodano vrednost ugotovimo tako, da od čistih prihodkov od prodaje, lastne porabe in drugih prihodkov iz poslovanja odštejemo stroške blaga in storitev ter druge odhodke iz poslovanja (Krajčič, 2001).

Na podlagi vodoravnega analiziranja računovodskih izkazov podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v letu 2008 in 2009 smo ugotovili, da se je v zadnjem letu zelo povečal čisti dobiček (za 152,13 %) in znaša 22,5 milijonov evrov. Poslovni uspeh pa bi bil še boljši, če se ne bi zmanjšali prihodki (za 6,7 %), povečali stroški dela (za 5,77 %) ter amortizacija (6,53 %). Na dober poslovni izid pa je vplivalo predvsem povečanje dodane vrednosti (za 27,82 %) ter zmanjšanje stroškov blaga, materiala in sto-

preglednica 3. odhodki podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v primerjavi s celotnim slovenskim gospodarstvom v letu 2009

	Odhodek v letu 2009 (v EUR)	Delež v celotnem gospodarstvu v letu 2009 (v %)
Odhodki	642.050.391	0,91
Poslovni odhodki	626.600.637	0,93
Stroški blaga, materiala in storitev	470.144.602	0,90
Stroški dela	101.336.128	0,97
Amortizacija	39.209.427	1,24
Finančni odhodki	14.401.982	0,44
Finančni odhodki za obresti	4.739.043	0,60
Drugi odhodki	1.047.772	0,63

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

Preglednica 4. Dobiček, izguba in dodana vrednost podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v primerjavi s celotnim slovenskim gospodarstvom v letu 2009

	Vrednost v letu 2009 (v EUR)	Delež v celotnem gospodarstvu v letu 2009 (v %)
Celotni dobiček	25.999.727	0,81
Celotna izguba	3.371.331	0,15
Davek iz dobička	2.572.227	0,46
Dodana vrednost	181.726.939	1,11

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

ritev (za 13,10 %) (vir: Finančni kazalniki za leto 2009 in 2008, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije). Dodana vrednost obravnavanih podjetij se je glede na leto 2008 v letu 2009 povečala za 27,82 %.

2.2.3. struktura sredstev

Struktura sredstev podjetij pove, kakšno je premoženje poslovnega sistema v danem trenutku (Hočevar, Igličar,

1996) in je rezultat poslovanja podjetja od nastanka do sedaj. Optimalna struktura ni enostavno in enolično določljiva, različna je tudi za različna podjetja.

Vrednost sredstev predstavlja knjigovodsko vrednost premoženja podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja (Hočevar, Igličar, 1996). Ugotovili pa smo tudi, da so se sredstva podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja v letu 2009 povečala za 3,32 %, in sicer gibljiva sredstva za 1,3 %, neopredmetena dolgoročna sredstva za 60,02 %, kar kaže na večjo razvojno težnjo obravnavane panoge ter opredmetena osnovna sredstva za 0,25 %. Del povečanja sredstev se je financiral s povečanim kapitalom (le ta se je povečal za 2,71 %), medtem, ko so se dolgoročne obveznosti podjetij zmanjšale za 4,22 % (vir: Finančni kazalniki za leto 2009 in 2008, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije).

2.2.4. obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev nam povedo, od kod ima poslovni sistem sredstva (Hočevar, Igličar, 1996), torej, ali so sredstva lastna ali tuja. Vrednost obveznosti do virov sredstev je vedno enaka vrednosti sredstev (Krajčič, 2001).

Ugotovili smo, da imajo podjetja, ki se ukvarjajo s proizvo-

preglednica 5. struktura sredstev podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v primerjavi s celotnim slovenskim gospodarstvom v letu 2009

	Vrednost v letu 2009 (v EUR)	Delež v celotnem gospodarstvu v letu 2009 (v %)
Sredstva	726.916.319,00	0,70
Dolgoročna sredstva	481.864.659,00	0,73
Neopredmetena dolgoročna sredstva	16.790.268,00	0,81
Opredmetena osnovna sredstva	420.350.691,00	1,13
Dolgoročne finančne naložbe	29.817.086,00	0,14
Kratkoročna sredstva	241.467.070,00	0,64

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

preglednica 6. obveznosti do virov sredstev podjetij slovenske papirne industrije, gozdarstva in lesnopr-delovalne industrije v letu 2009 v EUR

	Papirna industrija	Gozdarstvo	Obdelava in predelava lesa	Celotno gospodarstvo
Obveznosti do virov sredstev	726.916.319	149.344.986	660.393.413	104.301.935.149
Kapital	356.048.611	80.691.944	227.801.670	36.652.402.466
Dolgoročne obveznosti	115.516.729	20.728.867	168.108.179	28.594.430.329
Kratkoročne obveznosti	229.963.733	43.492.418	242.398.445	35.780.790.235

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

dnjo papirja in izdelkov iz papirja ter gozdarstvo v primerjavi s lesnopredelovalnimi podjetji in celotnim gospodarstvom bistveno več lastnih sredstev (kapitala).

Kot praktično pravilo velja, da naj bi bila deleža lastnih in tujih virov približno 50 % (Pučko, Rozman, 1996). Takšno razmerje pa sta v letu 2009 dosegla papirna industrija in gozdarstvo.

2.3. PRIMERJAVA FINANČNIH KAZALNIKOV PODJETIJ Z NEKATERIMI DRUGIMI DEJAVNOSTMI

Finančni kazalniki so relativna števila, ki jih dobimo z delitvijo določene ekonomske kategorije s kakšno drugo (Krajčič, 2001).

Podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, so v primerjavi s celotnim gospodarstvom finančno neodvisna. To pomeni, da imajo pri bankah relativno ugodno boniteto, kar vpliva na posojilne pogoje. Nizek kazalnik pa lahko pomeni tudi, da podjetje ni pripravljeno hitreje širiti svoje dejavnosti ter s tem povečati tveganja, kar kaže na določeno poslovno neaktivnost (neinovativnost) lastnikov

in managerjev. Za obravnavana podjetja velja, da na področju sorodnih dejavnosti nimajo na razpolago zelo donosnih možnosti za širitev. Od primerjalnih dejavnosti so najbolj zadolžena lesnopredelovalna podjetja, a so še zmeraj na državnem povprečju. Morebitna širitev obravnavanih podjetij na sorodne dejavnosti bi pomenila zmanjševanje finančne neodvisnosti ter da so v povprečju poslovala z dobičkom.

Dobičkonosnost kapitala in sredstev je pri slovenski papirni industriji ugodnejša od povprečja v slovenskem gospodarstvu ter tudi od gozdarstva in lesne predelave. Če pa dobičkonosnost kapitala primerjamo z obrestnimi merami dolgoročnih vezav pri bankah, ugotovimo, da je naložba delničarjev (bodočih in sedanjih) slaba. Tudi kazalnik dobičkonosnosti sredstev kaže na to, da so primerjane panoge v letu 2009 poslovale neuspešno, kar pa je glede na razmere na trgu pričakovati tudi v letu 2010. Ker je panoga, ki zajema podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, delovno intenzivna panoga, so prihodki na zaposlenega višji od primerjalnih dejavnosti, stroški dela na zaposlenega pa zaradi višjih

Preglednica 7. Finančni kazalniki podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja in nekaterih drugih gospodarskih dejavnosti v letu 2009

Ime kazalnika	Papirna industrija	Gozdarstvo	Obdelava in predelava lesa	Celotno gospodarstvo
Finančna neodvisnost (kapital/sredstva)	0,49	0,54	0,35	0,35
Delež opredmetenih osnov. sred. (opr. osn. sred. / sredstva)	0,58	0,42	0,52	0,36
Koeficient zadolženosti (finančne in poslovne obveznosti / obveznosti do virov sred.)	0,48	0,43	0,62	0,62
Celotna gospodarnost (prihodki / odhodki)	1,03	1,00	1,01	1,01
Dobičkonosnost kapitala - ROE (neto dobiček / kapital)	0,05	0,02	-0,03	0,02
Dobičkonosnost sredstev - ROA (neto dobiček / sredstva)	0,03	0,01	-0,01	0,01
Prihodki na zaposlenega (prihodki / povpr. št. zap.)	146.247	88.085	80.417	149.722
Stroški dela na zaposlenega (str. dela / povpr. število zaposlenih)	22.321	22.800	16.458	21.674
Čisti dobiček na zaposlenega (čisti dobiček / povpr. število zaposlenih)	4.949	2.337	1.766	5.554
Čista izguba na zaposlenega (čista izguba / povpr. število zaposlenih)	747	1.480	2.611	4.409
Dodana vrednost na zaposlenega (dodana vred. / povpr. število zaposlenih)	40.028	29.602	22.277	34.168
Delež prodaje na tujih trgih (čisti prih. iz prodaje na tuj. trgih / prihodki)	0,67	0,32	0,46	0,26
Delež amortizacije (amortizacija / odhodki)	0,06	0,07	0,06	0,04
Delež stroškov dela (stroški dela / odhodki)	0,16	0,26	0,21	0,15

Vir: Finančni kazalniki za leto 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije

plač in neugodne starostne strukture delavcev višji. Zaradi delovne intenzivnosti je čisti dobiček, predvsem pa izguba na zaposlenega pri podjetjih, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, precej nižja kot v celotnem gospodarstvu. Oba kazalnika pa sta, upoštevajoč delovno intenzivnost panoge, primerljiva z gozdarstvom in lesnopredelovalno industrijo.

Dodana vrednost na zaposlenega v papirni industriji je kljub delovno intenzivni dejavnosti precej nad državnim povprečjem in je za 30 % večja glede na leto 2008 (vir: Letno poročilo 2009, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje za papirno in papirno predelovalno industrijo). Nadpovprečni delež amortizacije v odhodkih lahko kaže na delno napihovanje stroškov in s tem nižji dobiček iz poslovanja. Vendar bi dokaz za to trditev zahteval dodatno poglobljeno študijo, ki pa presega okvire te raziskave. Delež stroškov dela papirne industrije je v državnem povprečju. Skoraj dvakrat višji je v gozdarstvu, kar lahko kaže na izjemno odvisnost in občutljivost poslovanja teh podjetij od trga delovne sile in kolektivnih pogajanj.

3. ZAKLJUČEK

Raziskava je pokazala, da je gospodarska moč podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, v primerjavi s celotnim gospodarstvom majhna ter da je struktura podjetij premaknjena izrazito v smeri mikro gospodarskih družb. Število zaposlenih pa se je v zadnjem desetletju zmanjšalo za tretjino.

Poslovni odhodki predstavljajo, podobno kot v celotnem gospodarstvu, 98 % vseh odhodkov. Izrazito je predvsem odstopanje pri finančnih odhodkih za obresti ter tudi amortizaciji.

V letu 2009 se je zelo povečal čisti dobiček za 152,13 % in znaša 22,5 milijonov evrov. Na dober poslovni izid pa je vplivalo predvsem povečanje dodane vrednosti ter

zmanjšanje stroškov blaga, materiala in storitev. Bil pa bi lahko še boljši, če se ne bi zmanjšal prihodek, povečali stroški dela in amortizacija. Obravnavana panoga pa ima veliko lastnih sredstev (kapitala) in so finančno neodvisna.

Podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo papirja in izdelkov iz papirja, imajo v primerjavi s celotnim gospodarstvom bistveno več lastnih sredstev (kapitala).

Dobičkonosnost kapitala in sredstev je pri slovenski papirni industriji ugodnejša od povprečja v slovenskem gospodarstvu, ker pa je obravnavana panoga delovno intenzivna, so prihodki na zaposlenega višji, stroški dela na zaposlenega pa zaradi višjih plač in neugodne starostne strukture delavcev višji. Čisti dobiček, predvsem pa izguba na zaposlenega je nižja kot v celotnem gospodarstvu. Dodana vrednost na zaposlenega v papirni industriji je kljub delovno intenzivni dejavnosti precej nad državnim povprečjem in je za 30 % večji glede na leto 2008. Delež stroškov dela papirne industrije je v državnem povprečju.

4. LITERATURA IN VIRI

1. **Breznik B. (2009)** The Performance of Forest Companies after Liberalisation of the Forest Products Market in Slovenia. Magistrsko delo. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 71
2. **Finančni kazalniki za leto 2008**, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije
3. **finančni kazalniki za leto 2009**, Gospodarska zbornica Slovenije, Intranet Gospodarske zbornice Slovenije
4. **Letno poročilo 2009**, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje za papirno in papirno predelovalno industrijo
5. **Hočevar M., Igličar A. (1996)** Osnove računovodstva. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 152
6. **Krajčič D. (2001)** Nekateri trendi gospodarjenja z državnimi gozdovi v Sloveniji in gospodarska moč koncesionarjev. Zbornik gozdarstva in lesarstva, 65: 33-58
7. **pučko D., rozman R. (1996)** Ekonomika podjetja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 271
8. **Zakon o gospodarskih družbah (1992)**, Uradni list RS (Št. 4/1992)

Standardi FSC in PEFC

Sistemi certificiranja sledenja lesa za organizacije, ki uporabljajo gozdne surovine.

Potrdite svojo vrednost in postanite član mednarodne družine, prepoznane po vsem svetu!

Bureau Veritas Certification
tel.: 01 47 57 600
www.bureauveritas.si

Move Forward with Confidence

**BUREAU
EZZSHZQ**